

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้ทำการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความทันสมัย การศึกษารายได้และประสิทธิภาพในตำแหน่งหน้าที่กับการเปิดรับข่าวสารจากสื่อมวลชน ศึกษาความแตกต่างระหว่างชั้นอำเภอกับการเปิดรับข่าวสารจากสื่อมวลชน นอกจากนี้ยังศึกษาการพยากรณ์การเปิดรับข่าวสารจากสื่อมวลชนและความทันสมัย สำหรับกลุ่มตัวอย่างที่เลือกมาทำการศึกษาคือ กำนันผู้ใหญ่บ้าน ในอำเภอเมืองอุบลราชธานี อำเภอเขมราฐ อำเภอตระการพืชผล อำเภอศรีเมืองใหม่ และกิ่งอำเภอโพธิ์ไทร จังหวัดอุบลราชธานี จำนวน 647 คน

การวิเคราะห์ข้อมูลทำโดยวิธีหาค่าร้อยละ ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ ค่าความแปรปรวน และหาค่าการพยากรณ์ และใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการรวบรวมข้อมูล

สรุปผลการวิจัย

ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับพฤติกรรมการเปิดรับข่าวสาร

1. สื่อมวลชน

กำนันผู้ใหญ่บ้านส่วนใหญ่เปิดรับข่าวสารจากสื่อวิทยุ โทรทัศน์ และหนังสือพิมพ์รายวัน ตามลำดับ

2. วิทยุ

กำนันผู้ใหญ่บ้านส่วนใหญ่เลือกเปิดรับวิทยุที่บ้านตนเองและเปิดรับเป็นบางครั้งบางคราว สำหรับรายการวิทยุที่กำนันผู้ใหญ่บ้านให้ความสนใจคือ รายการข่าว และจะเปิดรับวิทยุในช่วงเวลาข่าวตอนเช้า (07.00-08.00 น.)

3. โทรทัศน์

กำนันผู้ใหญ่บ้านส่วนใหญ่เปิดรับโทรทัศน์ที่บ้านของคนอื่นและเปิดรับทุกวัน รายการข่าวเป็นรายการที่กำนันผู้ใหญ่บ้านให้ความสนใจ ส่วนช่วงเวลาในการเปิดรับนั้นเป็นช่วงข่าว (20.00-20.45 น.)

4. หนังสือพิมพ์รายวัน

บ้านตนเอง เป็นสถานที่ที่กำนันผู้ใหญ่บ้านส่วนใหญ่เลือกอ่านหนังสือพิมพ์รายวัน โดยอ่าน 1-2 ครั้งคือสัปดาห์และชอบอ่านหนังสือพิมพ์ไทยรัฐมากที่สุด ข่าวการเมืองเป็นข่าวที่กำนันผู้ใหญ่บ้านสนใจ และในการอ่านหนังสือพิมพ์รายวันนั้นมักจะอ่านในช่วงเย็น (17.00-21.00 น.)

5. นิตยสาร

การอ่านนิตยสารเช่นเดียวกันกับการอ่านหนังสือพิมพ์รายวัน เพราะปรากฏว่ากำนันผู้ใหญ่บ้านส่วนใหญ่เลือกอ่านที่บ้านของตนเองและอ่านทุกครั้งที่นิตยสารออกใหม่ นิตยสารที่กำนันผู้ใหญ่บ้านให้ความสนใจคือ นิตยสารที่เน้นทางกานสารคดี และจะอ่านในช่วงเย็นและหัวค่ำ (17.00-21.00 น.)

6. ภาพยนตร์

กำนันผู้ใหญ่บ้านส่วนใหญ่ดูภาพยนตร์ตามงานต่าง ๆ เช่น งานวัด งานฉลอง และมักจะดูเมื่อมีโอกาส ภาพยนตร์ที่ชอบดูส่วนใหญ่เป็นประเภทที่เกี่ยวข้องประวัติศาสตร์ วีรกรรม สงคราม และถ้าดูตามโรงภาพยนตร์ กำนันผู้ใหญ่บ้านจะเลือกดูในวันหยุดเสาร์-อาทิตย์

การทดสอบสมมติฐาน จากผลการวิจัยพอจะสรุปได้ว่า

1. ความทันสมัย การศึกษา รายได้และประสบการณ์ในตำแหน่งหน้าที่ มีความสัมพันธ์กับการเปิดรับข่าวสารจากสื่อมวลชนของกำนันผู้ใหญ่บ้าน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 1
2. การเปิดรับข่าวสารจากสื่อมวลชนของกำนันผู้ใหญ่บ้านมีความแตกต่างกันตามชั้นของอำเภอ ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 2

3. การเปิดรับข่าวสารจากสื่อมวลชนของกำนันผู้ใหญ่บ้าน ความทันสมัย การศึกษา รายได้และประสบการณ์ในตำแหน่งหน้าที่ สามารถพยากรณ์การเปิดรับข่าวสารจากสื่อมวลชนของกำนันผู้ใหญ่บ้านและความทันสมัยได้ ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 3

อภิปรายผล

ในการศึกษาพฤติกรรมการเปิดรับข่าวสารจากสื่อมวลชนของกำนันผู้ใหญ่บ้าน จังหวัดอุบลราชธานี ผลของการวิจัยในครั้งนี้ทำให้ทราบว่า วิทย์ ไทรทัศน์ และหนังสือพิมพ์รายวัน เป็นสื่อมวลชนที่กำนันผู้ใหญ่บ้านเลือกเปิดรับมากเรียงตามลำดับ (ตารางที่ 8) ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยที่ ดร.ศิริชัย ศิริกายะ¹ ได้ศึกษาในเขตคลองหลวง-ธัญบุรี

สำหรับผลการวิจัยเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างความทันสมัย การศึกษา รายได้ และประสบการณ์ในตำแหน่งหน้าที่ กับการเปิดรับข่าวสารจากสื่อมวลชนของกำนันผู้ใหญ่บ้านนั้น พบว่าความทันสมัยมีความสัมพันธ์กับการเปิดรับข่าวสารจากสื่อมวลชนอยู่ในเกณฑ์ที่ค่อนข้างสูง เมื่อเปรียบเทียบกับความสัมพันธ์ระหว่างการศึกษากับการเปิดรับข่าวสาร ความสัมพันธ์ระหว่างรายได้อีกกับการเปิดรับข่าวสารและความสัมพันธ์ระหว่างประสบการณ์ในตำแหน่งหน้าที่กับการเปิดรับข่าวสาร โดยที่ความทันสมัยมีความสัมพันธ์กับสื่อมวลชนทุกประเภทคือ วิทย์ ไทรทัศน์ หนังสือพิมพ์รายวัน นิตยสาร

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

¹ศิริชัย ศิริกายะ, สื่อมวลชนเพื่อการพัฒนาในเขตเมืองปทุมธานี, (กรุงเทพมหานคร: สถาบันวิจัยสังคม จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2525), หน้า 155.

และภาพยนตร์ (ตารางที่ 34) ซึ่งผลวิจัยดังกล่าวสอดคล้องกับงานวิจัยของ Inkeles¹, Rao² และ Pool³ ที่ต่างก็สรุปว่าการเปิดรับข่าวสารจากสื่อมวลชน มีความสัมพันธ์กับความทันสมัย

อำเภอต่าง ๆ ที่เลือกมาศึกษาในครั้งนี้คือ อำเภอเมืองอุบลราชธานี อำเภอเขมราฐ อำเภอตระการพืชผล อำเภอศรีเมืองใหม่ และกิ่งอำเภอโพธิ์ไทร ผลของการวิจัยแสดงให้เห็นว่า กำนันผู้ใหญ่บ้านในอำเภอที่กล่าวมาแล้วข้างต้นมีการเปิดรับข่าวสารจากสื่อมวลชนแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และจากการเปรียบเทียบความแปรปรวนแล้ว (ตารางที่ 35-39) พอจะสรุปได้ว่าความแตกต่างดังกล่าวมีอยู่ในระดับที่ค่อนข้างน้อย จากการพิจารณาแล้วจะเห็นว่า การศึกษา (ตารางที่ 5) รายได้ของกำนันผู้ใหญ่บ้านในอำเภอต่าง ๆ มีลักษณะใกล้เคียงกัน และอาจจะกล่าวได้ว่าแนวโน้มระดับความทันสมัยของกำนันผู้ใหญ่บ้านก็น่าจะมีอยู่ในระดับที่ใกล้เคียงกันด้วย ซึ่งมีผลทำให้การเปิดรับข่าวสารจากสื่อมวลชนมีความแตกต่างกันน้อย ผู้วิจัยได้ตระหนักอยู่เสมอว่าตัวแปรที่ผู้วิจัยเลือกมาศึกษาในครั้งนี้ค่อนข้างจะจำกัดทำให้ไม่สามารถวิเคราะห์เกี่ยวโยงไปถึงตัวแปรอื่น ๆ ได้

ในเรื่องเกี่ยวกับการพยากรณ์ตัวแปรความทันสมัยและการเปิดรับข่าวสารจากสื่อมวลชนของกำนันผู้ใหญ่บ้านนั้น ปรากฏว่าตัวแปรทั้งสองมีค่าการพยากรณ์ซึ่งกันและกันไคร้อยละ 7 ส่วนตัวแปรอื่น ๆ ได้แก่ การศึกษา รายได้ และประสบการณ์ในตำแหน่ง มีค่าการพยากรณ์ที่อยู่ในระดับต่ำ ซึ่งผลดังกล่าวเป็นที่ไม่พึงพอใจของผู้วิจัยมากนัก ทำให้ผู้วิจัยมีความสนใจในการที่ทำการศึกษาเรื่องเดียวกันในจังหวัดอื่นๆ เพื่อจะได้เปรียบเทียบและหาข้อสรุปยืนยัน

¹Alex Inkeles, *Becoming Modern*, Op. Cit., p. 145.

²YV Lakshmana Rao, Op. Cit., p. 70.

³Ithiel de Sola Pool, "Communication and Development" in *Modernization: The Dynamic of Growth* by Myron Weines, Op. Cit., pp. 99-109.

ข้อเสนอแนะ

1. การเปิดรับข่าวสารจากสื่อมวลชนเป็นปัจจัยที่มีความสำคัญต่อกระบวนการพัฒนาทุกระดับตั้งแต่ระดับหมู่บ้าน ตำบล จนถึงระดับประเทศ การทราบพฤติกรรม การเปิดรับข่าวสารของผู้นำท้องถิ่น เป็นข้อมูลพื้นฐานที่เอื้ออำนวยต่อการวางแผนของ จังหวัดและอำเภอ โดยเฉพาะจังหวัดอุบลราชธานี

2. การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเพียงจุดเดียวหรือจังหวัดเดียวคือ จังหวัดอุบลราชธานี เพราะฉะนั้นผลของการวิจัยจึงไม่สามารถจะนำไปใช้ในจังหวัดอื่น ๆ ได้โดยตรง ดังนั้น หากต้องการคำตอบที่แน่นอนสำหรับแต่ละจังหวัดจึงควรมีการวิจัยในเรื่องเดียวกันนี้ในจังหวัดอื่น ๆ เพื่อนำผลการวิจัยมาเปรียบเทียบหาข้อสรุปและยืนยัน



ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย